Беларускі ПЭН Цэнтр

Культурны супраціў у Беларусі

выпуск 13 (26)

6 красавіка 2021

Жорсткія няспынныя рэпрэсіі пакідаюць адбітак на кожным з нас, часам сіл застаецца толькі на веру, часам хапае на дзеянне, а часам – на просьбу ад падтрымцы. Нашая сіла ў творчасці і салідарнасці.

ЯК ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

падтрымайце кампанію Save Our Songs

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД

Алеся Пушкіна, мастака, 31 сакавіка затрымалі і абвінавачваюць па Артыкуле 130 ч.3 КК РБ – распальванне нацыянальнай, расавай ды іншай варажнечы групай асобаў. Яму пагражае пазбаўленне волі ад 5 да 12 гадоў.

Міколу Дзядка змясцілі ў карцар: 27 сакавіка на прагулцы нехта крыкнуў «Жыве Беларусь!», Мікола падтрымаў і за гэта атрымаў 9 сутак карцэра. Таксама на Міколу завялі новыя крымінальныя справы: цяпер яго вінавацяць па трох артыкулах: арт. 342 (Арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, што груба парушаюць грамадскі парадак), ч. 3 арт. 361 (Заклікі да дзеянняў, накіраваных на прычыненне шкоды нацыянальнай бяспецы Беларусі пры дапамозе сеткі Інтэрнэт), ч. 1 арт. 295-3 (Незаконныя дзеянні ў дачыненні да прадметаў, дзеянне якіх заснавана на выкарыстанні гаручых рэчываў) Крымінальнага кодэкса.

Вользе Завадзкай і Юліі Бадак прызначана пакаранне ў выглядзе трох гадоў «хатняй хіміі», Андрэю Коласу суддзя прызначыла тры гады «хіміі» – за вывешанае ў Брэсце пудзіла, якое было падобнае да Лукашэнкі.

Кніга «Беларуская нацыянальная ідэя» рэдактара Euroradio Змітра Лукашука і філосафа Максіма Гарунова прызнаная экстрэмісцкай. За яе захоўванне і распаўсюд цяпер могуць аштрафаваць.

Ягора Старавойтава судзілі 1 красавіка за «захоўванне» кнігі «Беларуская нацыянальная ідэя». Справу даслалі на дапрацоўку.

Вікторыі Міронцавай **<u>прысудзілі</u>** **2,5 года зняволення ў калоніі агульнага рэжыму, а ейнай сястры Настассі – 2 гады. Дзяўчат вінавацілі ў «актыўным удзеле ў групавых дзеяннях, што груба парушаюць грамадскі парадак» і «гвалце або пагрозе прымянення гвалту ў дачыненні да супрацоўнікаў МУС» 10 жніўня 2020 году. Вікторыю Міронцаву таксама абвінaчвалі ў «супраціве супрацоўніку органаў унутраных спраў або іншай асобе, якая ахоўвае грамадскі парадак».**

26-гадовая Вікторыя з адукацыі – мастачка-настаўніца, ае 24-гадовая сястра Настасся – студэнтка шостага курсу Акадэміі мастацтваў.

Газета «Новы час» – адзіная ў краіне штотыднёвая незалежная беларускамоўная газета – <u>атрымала</u> папярэджанні ад Мініфарма за чатыры артыкулы.

«Новы Час» надае шмат увагі культуры і мастацтву і выдае штомесячны дадатак «Літаратурная Беларусь». Да таго ж газета з'яўляецца важнай крыніцай інфармацыі для зняволеных (паступае па падпісцы).

Говорить правду - Не врать

Гурту «Крама» <u>адмовілі</u> ў правядзенні канцэрта ў Мінску.
Гастрольныя пасведчанні не атрымліваюць усе, хто выступалі на дваровых імпрэзах.
Таксама песні легендарнага гурта перасталі круціць на беларускім радыё.

Арт-прастору «Месца», дзе адбывалася выстава «Машына дыхае, а я не», прысвечаная медыкам, 2 красавіка зачынілі па рашэнні МНС. 5 красавіка арганізатарак выставы і актывістак Грамадскага аб'яднання "Звяно" Наталлю Трэніну, Таццяну Гацуру-Яворскую і Юлію Семчанка <u>затрымалі</u> пасля вобшукаў у іх кватэрах, яны знаходзяцца на Акрэсціна.

Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі 2 красавіка ў першым чытанні <u>прыняла</u> законапраект «Аб змене законаў па пытаннях супрацьдзеяння экстрэмізму».

2. СІМВОЛІКА

Ужо, на жаль, традыцыйна:
15 сутак за бчб налепку на машыне,
штраф 290 рублёў за шторы і стужачкі, павязаныя на галінку дрэва,
штраф 1740 рублёў за дзве палоскі сайдынгу маці траіх дзяцей,
штраф 1740 рублёў за герб «Пагоня» на балконе.

3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

31 сакавіка і 1 красавіка адбылася прэм’ера спектакля «Застацца нельга з’ехаць» незалежнай тэатральнай кампаніі HomoCosmos. У ім іграюць акцёры, што ўвосень супольна сышлі з Новага драматычнага тэатра, а ставіць яго вядомы беларускі драматург і рэжысёр Дзмітрый Багаслаўскі.

Кароткаметражная анімацыя «Магутны Божа» беларускай аніматаркі Юліі Рудзіцкай трапіла ў конкурс Annecy Festival 2021, які штогод ладзіцца ў Францыі ў пачатку лета.

Сучасны Мастацкі Тэатр, ва ўмовах забароны жывых паказаў, 1 красавіка паказаў анлайн-спектакль «Гэтадемакрэйшен».

Гурт Nizkiz выпусціў новую песню, якая вельмі адпавядае настрою ў Беларусі пачатку вясны 2021.

3 красавіка, працяг серыі LIVE канцэртаў Артысты Перамогі: Аляксандр Памідораў, «Красавіцкія тэзісы».

Магілёўскія журналісты прайшліся па пазнавальных месцах горада і зрабілі атмасферныя фотаздымкі з важнымі пасланнямі.

Словы мацней:

Зарына Шаўко, музыка і вакалістка гурта сярэднявечнай беларускай музыкі «Літы Талер», затрыманая 22 лютага ў Мінску і асуджаная на 15 сутак адміністратыўнага арышту, чытае верш аднаго з наймаладзейшых паэтаў-ахвяраў сталінскага тэрору Юлія Таўбіна, расстралянага ў 1937.

Новыя малюнкі,
якія адлюстроўваюць нашу рэальнасць

karikatu.rama
«С каждой пачки -диктатору в заначку…»

Ліля Квацабая
«Котики-беларусы»

Вольга Якубоўская
«Экскурсия Свободы»

4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

Віталь Алексяёнак, дырыжор мюнхенскага аркестру, на замову буйнога нямецкага выдавецтва напісаў кнігу «Белыя дні Менску» пра мірны беларускі пратэст, удзельнікам якога быў у жніўні і верасні.
«Спадзяюся, што найперш яна будзе цікавая нямецкаму чытачу, нямецкамоўнаму чытачу, які не ведае і не разумее наш кантэкст, які пра Беларусь даведаўся толькі ў жніўні і ведае павярхоўна толькі тое, што адбыўся гвалт і нейкія праблемы з выбарамі. У кнізе я шмат апісаў таго, што нам і так зразумела, – пра прэзідэнцкую кампанію, пра тое, што адбывалася ў пандэмію, пра вельмі бачную мяжу паміж беларускім грамадствам і рэжымам, якія ўсё больш ідуць рознымі шляхамі».

Валерыя Баравец, журналістка, пра карціну «Ева» Хаіма Суціна і тое, як арыштаваная карціна стала сімвалам пратэсту.
«Ева оказалась не из робких. Обиды не забыла, вторую щечку подставить не поспешила. Месть получилась изящной. Она просто была хорошей подругой, и когда ее забрали, мы – заметили и вышли на ее место.
И на место каждой арестованной Евы становились две новые».

Ігар Банцар распавядае пра свой стан пасля арышту і галадавання.
«Ментальна я ў добрым стане, бо быў падрыхтаваны ў першую чаргу ідэалагічна. Я маю на ўвазе ўсю гэтую сітуацыю – і сам арышт, і тое, што адбываецца ў краіне ў палітычным плане. Але датычна фізічных, фізіялагічным момантаў, тут ёсць пытанні. І з крывёй, напрыканцы тыдня буду здаваць наступны тэст на кроў. Ёсць пытанні з унутранымі органамі».

Аляксей Бацюкоў, звольнены дырэктар музея Магілёва, пра тое, чаму ён выходзіў на пратэсты ў 2020 годзе.
«Я выходзіў, таму што гэта, па-першае, мая грамадзянская пазіцыя. І па-другое, я спецыяліст – на той момант гісторык, – таму я павінен бачыць, што адбываецца, сваімі вачыма. Я магу прачытаць у розных крыніцах, што недзе выйшлі людзі. А хто гэтыя людзі? Як гісторык я магу зафіксаваць падзеі, знаходзячыся непасрэдна на месцы падзей, размаўляючы з людзьмі».

Сям'я Доўнар, заснавальнікі брэнда Honar, пра тое, як гэта – быць беларускамоўнай сям'ёй у Беларусі.
«У нас за беларускасць трэба змагацца. Хочаш у школу з роднай мовай – ездзі ў дальнюю гімназію, у садок – шукай таксама. З аднаго боку цяжка, бо хочацца, бывае, паспаць болей, але калі ёсць мэта, то робіш усё магчымае».

Фота: Надзя Бужан

Беларускія фатографы і фатографкі ў матэр'яле Медузы распавядаюць, як яны асэнсоўваюць новую рэальнасць і што здымаюць, калі фотажурналістыка стала вельмі небяспечнай.

5. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

Вялікі мурал, асновай якога стаў малюнак беларускі Анны Радзько, з’явіўся ва Уроцлаве і быў ініцыяваны Еўрапарламентам.

У галерэі Newman's Fine Art у Сан-Францыска днямі адкрылася выстава Face It, прымеркаваная да беларускага Дня волі.

Італьянскі графік Джанлука Канстанціні выказаў салідарнасць са зняволенымі Кацярынай Андрэевай, Дар’яй Чульцовай і Ігарам Лосікам.

Вулічная выстава фатаграфіі пра беларускія пратэсты ў Грайфсвальдзе, Германія.

pen-centre.by

pen-centre.by/en

info@pen-centre.by

PENBelarus

pencentre

pen_belarus

pencentre

pencentre_by

PEN Belarus

Беларускі
ПЭН
Цэнтр